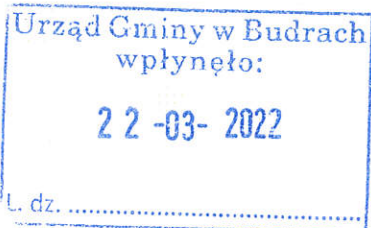

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

Olsztyn, dnia 18 marca 2022 r.

PN.4131.133.2022

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r., poz. 559), **stwierdzam nieważność uchwały Nr XXXVI/247/2022 Rady Gminy Budry z dnia 17 lutego 2022 r.** w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczej straży pożarnej uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę **w części dotyczącej:** § 1 w zakresie sformułowania „... członkom Ochotniczej Straży Pożarnej, którzy uczestniczyli w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę”, § 3, a także tytułu uchwały w zakresie sformułowania „... dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę”.

UZASADNIENIE

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Rada Gminy Budry, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 2490), ustaliła wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę.

Ww. uchwała została doręczona Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu w dniu 28 lutego 2022 r.

Zdaniem organu nadzoru, przedmiotowa uchwała, w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, została podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Na wstępie należy zauważyć, że ustawodawca w art. 1 pkt 2 i pkt 3 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, postanowił, że ochotnicze straże pożarne są umundurowanymi, wyposażonymi w specjalistyczny sprzęt, przeznaczonymi do walki

z pożarami, klęskami żywiołowymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami, w tym prowadzącymi działania w zakresie ratownictwa specjalistycznego, jednostkami ochrony przeciwpożarowej oraz, że ochotnicze straże pożarne zrzeszają członków ochotniczych straży pożarnych, zwanych dalej „strażakami OSP”.

W myśl art. 15 ust. 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny. Zgodnie z ust. 2 ww. art. 15, wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2021 r., poz. 291, z późn. zm.) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego, naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy.

Zauważyć też trzeba, że uzupełnieniem przytoczonej regulacji jest art. 8 ww. ustawy, w którym zdefiniowano pojęcie strażaka ratownika, stanowiąc, że do udziału w działaniach ratowniczych i akcjach ratowniczych jest uprawniony strażak OSP, który: ukończył 18 lat, a nie ukończył 65 lat, z zastrzeżeniem art. 9 ust. 1 (pkt 1), posiada aktualne ubezpieczenie, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 (pkt 2), posiada aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do udziału w działaniach ratowniczych (pkt 3), odbył szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy (pkt 4), ukończył z wynikiem pozytywnym szkolenie podstawowe przygotowujące do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych (pkt 5) – (osoba zwana dalej w ustawie „strażakiem ratownikiem OSP”).

Z cytowanych przepisów wynika zatem, że nie każdy członek ochotniczej straży pożarnej jest strażakiem ratownikiem OSP – nie są to pojęcia tożsame. Oznacza to, że przyznając ekwiwalent wszystkim członkom ochotniczych straży pożarnych, Rada Gminy Budry naruszyła art. 15 ust. 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, gdyż w myśl ww. przepisu ekwiwalent przysługuje jedynie strażakom ratownikom OSP.

Rada gminy, stanowiąc regulacje gminne musi mieć na względzie, wynikający z art. 7 Konstytucji RP, skierowany do organów władzy publicznej, obowiązek działania w granicach i na podstawie prawa. Normy kompetencyjne muszą być interpretowane

w sposób ścisły i literalny. Zakazane jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii. Działanie wbrew przywołanym zasadom stanowi istotne naruszenie prawa i skutkować musi wyeliminowaniem wadliwego aktu z obrotu prawnego.

Należy jednocześnie wskazać, iż w art. 15 ust. 1 ww. ustawy, w przeciwieństwie do poprzednio obowiązującej regulacji, nie wskazano wyłącznie Państwowej Straży Pożarnej, czy gminy jako organizatora szkoleń pożarniczych, za które należy się ekwiwalent w ustalonej w uchwale wysokości. W przepisie tym mowa jest ogólnie o uczestnictwie w "szkoleniu", co koresponduje z treścią art. 3 pkt 6 ww. ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, w którym - określając zadania ochotniczych straży pożarnych – ustawodawca wskazał na udział w szkoleniach, ćwiczeniach i zawodach sportowo-pożarniczych organizowanych nie tylko przez Państwową Straż Pożarną oraz gminę, ale również inne uprawnione podmioty. Zatem w § 1 oraz tytule kwestionowanej uchwały Rada Gminy Budry w sposób nieuprawniony zawężyła krąg podmiotów organizujących działania, akcje ratownicze, szkolenia i ćwiczenia za które należy się ekwiwalent w ustalonej wysokości, do tych organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub gminę.

Tym samym, zachodzi konieczność wyeliminowania z obrotu prawnego części przepisów uchwały Nr XXXVI/247/2022, w części dotyczącej § 1 w zakresie sformułowania „... członkom Ochotniczej Straży Pożarnej, którzy uczestniczyli w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę” oraz tytułu uchwały – w zakresie sformułowania „... dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę”. Niezakwestionowane normy ww. uchwały, z uwagi na treść art. 15 ust. 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, będą miały wówczas zastosowanie do strażaków ratowników OSP.

Sprzeczny z prawem jest także § 3 ww. uchwały, w myśl którego traci moc uchwała Nr XXXII/222/2012 Rady Gminy Budry z dnia 25 listopada 2021 roku w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych uczestniczących w działaniach ratowniczych lub szkoleniach pożarniczych organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub gminę.

Ww. uchwała Nr XXXII/222/2012 Rady Gminy Budry z dnia 25 listopada 2021 roku została podjęta na podstawie art. 28. ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 86). Przepis ten, został z dniem 1 stycznia 2022 r.

uchylony przez art. 38 pkt 12 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 2490).

Zgodnie z § 143 rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” z dnia 20 czerwca 2002 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 283 z późn. zm.), do projektów aktów prawa miejscowego stosuje się odpowiednio zasady wyrażone w dziale VI, z wyjątkiem § 141, w dziale V, z wyjątkiem § 132, w dziale I w rozdziałach 1-7 i w dziale II, a do przepisów porządkowych - również w dziale I w rozdziale 9, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej. W myśl § 32 ust. 1 zawartego w dziale I rozdziale 5 tegoż rozporządzeniem, jeżeli uchyla się ustawę, na podstawie której wydano akt wykonawczy, albo uchyla się przepis ustawy upoważniający do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą odpowiednio z dniem wejścia w życie ustawy uchylającej albo z dniem wejścia w życie przepisu uchylającego upoważnienie do wydania tego aktu. Oznacza to, że wymieniona w tym przepisie uchwała Nr XXXII/222/2021, utraciła moc obowiązującą z mocy prawa.

Mając na względzie powyższe, orzeczono jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojewski

Otrzymują:

1. Przewodniczący Rady Gminy Budry,
2. Wójt Gminy Budry.